

SHARQ GAVHARI XORAZM VOHASIDAGI YANGILANISHLAR O‘ZBEKISTON O‘Z YO‘LIDAN DADIL BORAYOTGANI, XALQIMIZ BUNYODKORLIK RUHI BILAN YASHAYOTGANINING AMALDAGI IFODASIDIR

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev hududlar rivoji va aholi hayoti bilan yaqindan tanishish, yangi istiqbolli rejalarni belgilash maqsadida 1-may kuni Xorazm viloyatiga keldi.

Bu o‘lka qadim tarixi va madaniyati bilan turizm jozibadorligiga ega. Hozirgi iqtisodiy ravnaqi tufayli ishbilarmonlik tashriflari ham ko‘paymoqda. Lekin Urganch xalqaro aeroporti aholi va mehmonlar talabiga to‘la javob bermayapti. U soatiga 400 nafar yo‘lovchiga xizmat ko‘rsata oladi, xolos. Bu qatnovlarni ko‘paytirish imkonini bermayapti. Shuning uchun aeroportni modernizatsiya qilish va boshqaruvga berish ko‘zda tutilgan.

Tashrif chog‘ida davlatimiz rahbariga ushbu loyihaning borishi haqida axborot berildi.

Bu borada 2024-yil 1-avgustda e‘lon qilingan ochiq tender ikki bosqichda o‘tkazilib, unda Fransiya, Koreya, Turkiya, Qatar kabi davlatlardan sakkizta kompaniya

ishtirok etdi. Yakunda idoralararo tender komissiyasining qarori bilan Koreya Respublikasining Incheon International Airport Corporation kompaniyasi g‘olib deb topildi.

Prezidentimiz ushbu kompaniya va loyiha rahbarlari bilan suhbatlashdi.

Kompaniya prezidenti Incheon xalqaro aeroporti sig‘imi bo‘yicha dunyoda uchinchi o‘rinda turishi, servis bo‘yicha yetakchilardan biri ekanini aytdi. Urganch kompaniyaning ikkinchi aeroporti bo‘lishini ta’kidlab, uni yangilash va boshqarish rejalarni ma’lum qildi.

Davlatimiz rahbari bunday ilg‘or kompaniya bilan sheriklikdan xursandligini ta’kidlab, o‘zaro manfaatli hamkorlikni kengaytirish bo‘yicha fikrlarini bildirdi.

— Xorazmda ko‘plab zamonaviy mehmonxonalar, dam olish va savdo markazlari barpo etyapmiz. Kelajakda sayyohlar oqimini 5 millionga yetkazishni maqsad qilganmiz. Buni aeroport bilan hamohang qilsak, o‘zaro manfaatli bo‘ladi, daromad ko‘payadi, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Xorijiy aviakompaniyalar bilan hamkorlikda samolyotlar olib kelib, tashuvlarni ko‘paytirish bo‘yicha fikr almashildi. Ushbu sheriklikdan foydalanib, servis bo‘yicha Koreya tajribasini o‘rganish, mutaxassslarimizni o‘qitish va malakasini oshirish zarurligi ta’kidlandi.

Loyihaning umumiy qiymati 223 million AQSH dollari bo‘lib, uning doirasida yangi uchish-qo‘nish yo‘lagi, yo‘lovchi va

yuk terminallari qurish, “ICAO” talablariga javob beruvchi yoritish-signal qurilmalari o‘rnatish, maxsus texnikalar xarid qilish ko‘zda tutilgan.

Qurilish-rekonstruksiya ishlari 2025-2027-yillar davomida amalga oshiriladi. Bularning natijasida aeroport Boeing 747 va Airbus 350 kabi yirik havo kemalarini qabul qilish imkoniga ega bo‘ladi. Aerovokzalning umumiy maydoni 39 ming kvadrat metrga yetib, soatiga 1 ming 300 nafar yo‘lovchiga xizmat ko‘rsatish quvvati yaratiladi.

Umuman, bunday zamonaviy infratuzilma orqali Urganch aeroporti eng qulay yo‘nalishlardan biriga aylanadi. Xorazmning xorijlik sayyohlar uchun jozibadorligini oshirishga hamda mamlakatimiz aviatsiya sohasini rivojlantirishga hissa qo‘shadi.

Bo‘ljak yangi terminal loyihasi ham taqdimot qilindi. Prezidentimiz uning ichki va tashqi qiyofasida milliy ruhni aks ettirish bo‘yicha tavsiyalar berdi.

Shu yerda davlatimiz rahbari jurnalistlar bilan ham muloqot qildi. Xorazmga tashrifdan maqsad yangi marralarni belgilab, iqtisodiyot ko‘rsatkichlarini yanada oshirish, viloyatda yashayotgan 2 milliondan ziyod aholining sharoitini yaxshilash, ish o‘rinlari ochib, odamlarning daromadini ko‘paytirish ekani ta’kidlandi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev Al-Xorazmiy shaharchasining qurilishini ko‘zdan kechirdi.

Davlatimiz rahbari 2022-yil avgustda ushbu shaharcha poydevoriga tamal toshi qo‘ygan edi. O‘tgan yillarda muhandislik tarmoqlari tortilib, 1 ming 773 ta xonadonli 72 ta ko‘p qavatli uy foydalanishga topshirilgan. Bu yil mingta xonadonli yana 28 ta turar joy qurilishi rejalashtirilgan. Bu yerda jami 5 mingdan ortiq xonadon bo‘ladi.

Shaharcha Urganch xalqaro aeroporti yaqinida, 130 gektardan ziyod hududda bunyod etilmoqda. Samolyotlar tushgan mehmonlarning ko‘z o‘ngida avvalo mana shu go‘zal maskan namoyon bo‘ladi. Shaharcha markazida Xorazmiy bobomizning muazzam haykali o‘rnatiladi.

Prezidentimizga mazkur haykal loyihasi taqdimot qilindi.

Haykal shaharchada barpo etilayotgan 20 gektarlik bog‘ning kirish qismida o‘rnatiladi. Uning balandligi 22 metr, poydevori bilan birga 30 metrdan ziyod bo‘ladi.

Mutasaddilarga monumentni ham bunyodkorlik, ham ma’no jihatidan takomillashtirish, shaharchada yashilikni ko‘paytirish bo‘yicha ko‘rsatmalar berildi.

Kuni kecha Prezidentimiz Al-Xorazmiy universiteti va ixtisoslashtirilgan maktab tashkil etish bo‘yicha qaror imzoladi. Bu universitetda 3 ta: matematika va informatika, aerokosmik texnologiyalar muhandisligi hamda sun‘iy intellekt fakultetlari bo‘ladi. O‘quv jarayonlari “Yangi O‘zbekiston” universitetining tajribasi asosida, Birlashgan Arab Amirliklari, Xitoy, Buyuk Britaniya kabi davlatlarning nufuzli oliy ta’lim tashkilotlari bilan hamkorlikda tashkil etiladi. Qabulni 2025-2026-o‘quv yilidan boshlash rejalashtirilgan. Jami talabalar soni 4-6 ming atrofida bo‘lishi ko‘zda tutilgan.

Shaharcha hududida Toshkentdagi Muhammad al-Xorazmiy maktabining filiali ham tashkil etiladi. Unga 4-sinf bitiruvchilari tanlab olinadi. Ta’limning yakunlovchi 2 yili muhandislikka boshlang‘ich tayyorgarlikka qaratiladi.

Shuningdek, Al-Xorazmiy shaharchasida texnopark va ofislar, tibbiyot va madaniyat markazlari, xiyobonlar, maktab va bog‘chalar, sport majmualari, savdo va maishiy binolar bo‘ladi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev Xorazm viloyatiga tashrfi doirasida Xonqa tumanida barpo etilgan mebelsozlik kichik sanoat zonasini borib ko‘rdi.

Davlatimiz rahbarining 2021-yil 21-iyundagi mebel sanoatini rivojlantirishga oid qaroriga muvofiq, salohiyati bor tumanlarda shunday sanoat zonalarini tashkil etilmoqda.

Xonqa tumanida ham avvaldan mebelsoz ustalar ko‘p. Hozirgi kunda bu yo‘nalishda

140 dan ziyod tadbirkor, 500 dan ortiq xonadonda kichik ustaxonalar bor. Shu paytgacha ularning ko‘pchiligi tor joylarda, noqulay sharoitlarda ishlardi.

Shu bois, 10 gektar yer ajratilib, mebel mahsulotlarini klaster usulida ishlab chiqarish, ko‘rgazma va savdo obyektlarini o‘z ichiga olgan kichik sanoat zonasi barpo etildi. Bu yerda 10 million dollarlik 61 ta korxona faoliyat boshlamqda. 650 kishi ish bilan ta’minlandi.

Korxonalarda Germaniya, Italiya, Shveysariya, Turkiya, Xitoy kabi davlatlardan keltirilgan zamonaviy dastgohlar o‘rnatilgan. Yiliga 108 milliard so‘mlik uy, ofis, mehmonxona, restoran, savdo va ijtimoiy muassasalar uchun mebellar ishlab chiqarish quvvati yaratilgan.

Prezidentimiz ustaxonalardagi ish jarayonini ko‘zdan kechirdi. Xorazm viloyatida qurilish ko‘lami oshgani, ko‘plab uy-joylar, mehmonxonalar, bino va inshootlar barpo etilayotganidan unumli foydalanib, korxonalar uchun buyurtmalar shakllantirish, yangi turdagi mahsulotlarni mahalliyashtirish zarurligini ta’kidladi.

Mebelsozlik kichik sanoat zonasida dizayner va texnologlar tayyorlash bo‘yicha o‘quv markazi tashkil qilingan. Unga Turkiyadan malakali mutaxassslar jalb etilgan.

Ular bilan muloqotda mebellar sifatini ta’minlash, yoshlarning bu bo‘yicha tajribasini oshirish haqida so‘z yuritildi.

Bu yerda ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar tashqi bozorlarga ham yo‘naltirilishi ko‘zda tutilgan. 3 million dollardan ziyod eksport qilinishi mo‘ljallangan.

Yana bir muhim jihati, sanoat zonasida energiya samaradorlikka e‘tibor qaratilgan. Korxonalarning barchasiga quyosh panellari o‘rnatilgan.

 Davomi 2-betda

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Matbuot xizmati surati.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI SHAVKAT MIRZIYOYEVNING XIVA SHAHRIDA “ARDA XIVA” XALQARO TURIZM MARKAZINING TANTANALI OCHILISH MAROSIMIDAGI NUTQI

Assalomu alaykum, qadri vatandoshlar, muhtaram Xorazm ahli!

Hurmatli mehmonlar!

Bugun siz, azizlar bilan shonli tariximiz ustunlari va Yangi O‘zbekiston poydevori chambarchas bog‘langan mo‘tabar diyorda — qadimiy Xorazmda diydor ko‘rishib turganimdan benihoya xursandman.

Xorazm dunyo sivilizatsiyasi va madaniyatiga bebaho hissa qo‘shgan Sharq gavharidir. Bu ko‘hna yurt jahonga dong‘i ketgan ne-ne olim-u fozillar, sarkarda va sultonlar, aziz avliyolar, betakror shoir va hofizlar vatanidir.

Ilm-ma’rifat mash’allari bo‘lgan Muhammad al-Xorazmiy, Abu Rayhon Beruniy, Pahlavon Mahmud, Ogahiy, vatanparvarlik timsoli bo‘lgan Najmiddin Kubro va Jaloliddin Manguberdi singari ulug‘ zotlar xalqimizning faxru iftixoridir.

Shu ma’noda, jahon olimlarining “Ulug‘ novator Beruniy fanning bir qator hal qiluvchi yo‘nalishlarida o‘z davridan 500 yillab, hatto undan ham ko‘proq ilgari lab ketgan”, degan e’tiroflari bu zaminning buyuk salohiyatidan dalolat beradi.

Xorazmning havas qilsa arziydigan yana bir bebaho boyligi bor. Bu — uning muhtasham tarixiy obidalaridir. Ochiq osmon ostidagi shahar-muzej — “Ichon qal’a” majmuasi umumbashariyat xazinasi sifatida UNESCO ro‘yxatiga kiritilgani ham fikrimizni tasdiqlaydi.

E’tibor bering, viloyatda 260 dan ziyod madaniy meros obyekti mavjud. Va ularning tarixi bir necha asrlarga borib taqaladi. Hech shubhasiz, ular o‘zining noyob va go‘zal me’moriy qiyofasi bilan nafaqat O‘zbekiston, balki butun Markaziy Osiyoning jahon

ravnaqidagi betakror o‘mini belgilab beradigan tirik tarixdir.

Aziz yurtdoshlar!

Bugungi kunda biz Yangi O‘zbekistonni barpo etish maqsadida o‘zgarish va yangilanishlar yo‘lini qat’iyat bilan davom ettirmoqdamiz.

Boshlagan islohotlarimiz doirasida tinchlik va do‘stlik jabhasi bo‘lmish turizmni rivojlantirishga alohida strategik yo‘nalish sifatida e’tibor qaratib kelayotganimiz albatta bejiz emas. Chunki, turizm — bu faqat sayr-u sayohat, mazmunli dam olishgina emas. U avvalo ellarni ellarga, dillarni dillarga bog‘laydigan, mehnatkash va bag‘rikeng xalqimizning boy madaniyati va tarixiy merosini, uning ochiq qalbini dunyoga namoyon qiladigan ko‘zgudir.

Biz tarixiy yodgorliklar, madaniy meros obyektlarini asrab-avaylab, ularni global turizm tarmog‘iga faol jalb etish borasida keng qamrovli islohotlarni amalga oshirmoqdamiz.

Shu bilan birga, milliy me’morchilik yechimlarini qo‘llagan holda, bir vaqtning o‘zida tarix va zamonaviylikni mujassam etgan yirik turistik majmualarni ko‘paytirishga alohida urg‘u beryapmiz.

Algebra va algoritm asoschisi Muhammad Xorazmiy bobomiz aytganlaridek “Tartib va to‘g‘ri hisob-kitob — har qanday yutuqning garovidir”. Shu sababli ham mamlakatimizda turizm salohiyatini yuksaltirish bo‘yicha aniq va puxta rejalar asosida ish yuritilmoqda.

Biz bundan uch yil oldin Samarqandda “Bojiy shahar” deb nom olgan yirik turistik majmuani ishga tushirgan edik. Bugun esa Xorazm zaminida “Arda Xiva”, oddiy qilib aytganda, “Bojiy Xiva” kompleksi tantanali ravishda ochilmoqda. Bu noyob maj-

mua ulkan rejalарimizning yana bir amaliy natijasidir.

Qisqa fursatda bunyod etilgan ushbu muhtasham xalqaro turistik maskanda 17 ta mehmonxona va mehmon uylari, 9 ta restoran, har biri kuniga 2 ming sayyohga xizmat qiladigan ochiq va yopiq akvaparklar, 3 ming o‘rinli amfiteatr, 5 ta kino va konsert zali, ko‘rgazmalar pavilyoni, 70 ta do‘kon, 300 ta savdo rastasi, 11 ta hunarmandlar uyi, Sharq bozori va zargarlik markazi, favvoralar, sayr uchun 4 kilometrli sohil bo‘yi yo‘lagi ishga tushmoqda.

Bu borada Xorazmning shonli o‘tmishidan hikoya qiladigan “Ko‘hna Urganch” muzeyi aholimiz va sayyohlarning sevimli maskaniga aylanishi shubhasiz.

Ana shunday ishlarimiz hisobidan viloyatga turistlar oqimi qo‘shimcha ravishda 1 million nafarga oshadi, xizmatlar 1,2 trillion so‘mga ko‘payadi, kamida 2 mingta ish o‘rni yaratiladi.

Ishonchim komil, “Arda Xiva” Xorazmdagi turizm rivojida yangi sahifa ochadi, viloyatning ikkinchi “tashrif qog‘ozi”ga aylanadi.

Fursatdan foydalanib, ushbu majmuaga sarmoya kiritgan tadbirkor va investorlarga, fidokorona mehnat qilgan quruvchi va mutaxassslarga, bu ezgu ishga munosib hissa qo‘shgan barcha insonlarga samimiy minnatdorlik bildiraman.

Ushbu betakror maskan Xorazmga, butun xalqimizga muborak bo‘lsin!

Hurmatli Xorazm ahli, aziz mehmonlar!

Xorazmning hali ishga solinmagan turistik salohiyati juda katta. Xabaringiz bor, Xiva tumanidagi 2 ming 400 gektar yerni Xiva shahriga o‘tkazyapmiz. Bu joyda “Sahro yulduzi” turistik kompleksi bunyod etiladi.

Bu hududda mehmonxonalar, ko‘ngilochar markazlar, gastronomik va savdo ko‘chalari, muzeylar, ekouylar, yozgi lager, ekstremal turizm obyektlari barpo etiladi.

Kompleks qurilishi bo‘yicha ishlarni shu yildan kechiktirmasdan boshlaymiz. Bosh vazir A.Aripov bunga bosh-qosh bo‘ladi.

Shuningdek, Tuproqqal’ada cho‘l hududidagi 5 ming gektar yerda safari va ov turizmi rivojlantiriladi. Urganch shahri, Shovot, Qo‘shko‘pir, Xiva va Hazoraspdan oqib o‘tadigan G‘azovot, Polvon, Shovot kanallari bo‘ylarida 50 million dollarlik 80 ta xizmat ko‘rsatish, savdo ko‘ngilochar obyektlari ishga tushiriladi. Bog‘ot, Gurlan, Yangibozor va Urganch tumanida turizm qishloqlari tashkil etiladi.

Biz ajdodlarimiz qoldirgan beqiyos ilmiy-ma’naviy merosni asrab-avaylash, boyitish va dunyoga keng targ‘ib etishni o‘z oldimizga ulug‘ maqsad qilib qo‘yganniz. Shu bois, Ma’mun akademiyasi binosi oldidagi 2 gektar bog‘ “Buyuk allomalar” nomli ochiq osmon ostidagi “smart” muzeyga aylantiriladi. Shu asosda Xorazm yurtida kamol topgan o‘nlab mumtoz ajdodlarimizning ibratli hayot yo‘li, bo‘jodiy merosi interaktiv usulda bir nechta xorijiy tillarda sayyohlarga taqdim etiladi.

Kuni kecha Urganch shahrida Muhammad al-Xorazmiy nomidagi yangi universitet va IT maktabini tashkil etish bo‘yicha alohida qarorni imzoladim. Aminmanki, bu ta’lim dargohlari bo‘lg‘usi xorazmiylar, beruniylar bilim oladigan o‘quv maskanlariga aylanadi.

Hurmatli yurtdoshlar!

Bir masalaga e’tiboringizni qaratmoqchiman. Amudaryoning ikki sohilida joylashgan Xorazm va Qoraqalpog‘iston elini Xudoi taoloning o‘zi taqdiridosh qilib yaratgan. Bu ikki qo‘shni hududning tarixi,

madaniyati va urf-odatlarini bir-biridan alohida tasavvur qilib bo‘lmaydi.

Shu bois, Xorazmda turizmni rivojlantirishni Qoraqalpog‘iston bilan hamohang ravishda, yagona konsepsiya asosida amalga oshiramiz.

Buning uchun “Xorazm — Qoraqalpog‘iston” turizm halqasi loyihasi ishlab chiqiladi. Masalan, Xivadan 80 kilometr masofada Ellikqal’a tumani joylashgan bo‘lib, bu yerda turistlar uchun jozibador bo‘lgan “Ayozaqal’a” va “Tuproqqal’a” yodgorliklari bor. Shuningdek, tumanidagi “Axchako‘l”da plaj turizmini rivojlantirish uchun barcha infratuzilma mavjud. Yoki Beruniy tumanidagi “Sulton Uvays” qadamjosi ziyorat turizmi uchun nodir maskanlardan biri hisoblanadi. Bunday misollarni ko‘plab keltirish mumkin.

Shuning uchun, ushbu hududlarni o‘zaro bog‘laydigan yo‘l, yo‘lbo‘yi infratuzilmasini rivojlantirish bo‘yicha katta dastur boshlaymiz. Bundan tashqari, “Urganch — Gurlan — Mang‘it” avtomobil yo‘li to‘liq rekonstruksiya qilinadi.

So‘nggi yillarda Xiva shahriga temir yo‘l tortilib, yangi vokzal qurildi, “Buxoro — Urganch — Xiva” temir yo‘li to‘liq elektrlashtirildi. Sizlar bilan kelishib olganimizdek, 2026-yilda ushbu yo‘nalish bo‘ylab Jaloliddin Manguberdi nomi bilan ataladigan zamonaviy tezyurar poyezdlar qatnovi yo‘lga qo‘yiladi. Eng muhimi, yaqin kelgusida bu tezyurar poyezdlar Nukusgacha boradi.

Bugungi anjumanda ko‘plab xorijlik do‘stlarimiz ishtirok etmoqda. Keling, qadri mehmonlarimizni chin dildan qutlab, ularga yana bir bor hurmat va ezgu tilaklarimizni bildiraylik!

Albatta, Xorazmga bir marta kelgan odam unga umrbod mafun bo‘lib qoladi. Ishonchim komil, siz, azizlar ham bu go‘zal va betakror yurtdan olam-olam unutilmas taassurotlar bilan qaytasizlar.

Shu bilan birga, mamlakatimizning har bir hududi o‘ziga xos suluv tabiati, boy madaniyati, urf-odati, tarixiy obidalari va bir-biridan lazzatli taomlari, noz-u ne’matlari bilan ajralib turadi.

Mamlakatimizga yana bir bor tashrif buyuring, boshqa hududlarimizni ham ko‘ring, yurtimiz haqidagi xolis fikrlaringizni yaqinlaringiz bilan o‘rtoqlashing.

Yangi O‘zbekiston sayyohlar uchun xavfsiz, xilma-xil kontentlarga boy, yorqin taassurotlarga to‘la turistik makon sifatida xotirangizda hamisha muhrlanib qoladi.

O‘zbekistonga xush kelibsiz, aziz do‘stlar!

Qadri yurtdoshlar!

Bugun dunyodagi murakkab vaziyatga qaramasdan, O‘zbekiston o‘z yo‘lidan dadil bormoqda. Xalqimiz tinchlik va farovonlik, do‘stlik va hamkorlik, bunyodkorlik ruhi bilan yashamoqda.

Bizning har bir maqsad-rejamiz, har bir islohotimiz odamlarimiz hayotini yaxshilashga, ularni rozi qilishga qaratilgan va bu ishlarimiz, inshootlooh, bardavom bo‘lgay.

Aminmanki, siz, azizlar bilan fidokorona mehnat qilib, Xorazm va Qoraqalpog‘istonni dunyodagi eng go‘zal va obod, ilm-fan va innovatsiyalar, madaniyat va san’at yanada rivojlangan zamimga aylantiramiz.

Ana shu olijanob maqsad yo‘lida barchangizga muhtasham sog‘liq, xonadonlaringizga tinchlik va fayz-u baraka tilayman.

Jonajon Vatanimiz hamisha omon bo‘lsin! O‘zbekistonimiz gullab-yashnasin! Katta rahmat sizlarga!

“O‘zbekiston — 2030” strategiyasida mahalliy davlat hokimiyati vakillik organlarini xalqning chinakam “ovozi”ga aylantirish, hududiy boshqaruvni aholi manfaatlariga xizmat qilish tamoyili asosida tashkil etish vazifasi belgilangan. So‘nggi yillarda bu borada keng qamrovli chora-tadbirlar ko‘rilmog‘da. Jumladan, sohaning qonunchilik bazasi mustahkamlandi, mahalliy kengashlarning demokratik qiyofasi tubdan yangilandi, vakolati kengaytirildi.

MAHALLIY KENGASHLAR XALQIMIZNING CHINAKAM “OVOZI”GA AYLANA OLADIMI?

O‘tgan yili mamlakatimizda Oliy Majlis va mahalliy kengashlarga bo‘lib o‘tgan saylovlar jamiyatimizdagi demokratiya, ochiqlik va shaffoflik tamoyillari rivojiga xizmat qilayotgan islohotlarni yanada chuqurlashtirish, jumladan, mahalliy kengashlar faoliyatini tubdan takomillashtirishda yangi davrni boshlab berdi. Mamlakatimizda mahalliy boshqaruvda sifat jihatidan yangi model joriy etilayotgan hozirgi vaqtda bu o‘zgarishlar, shubhasiz, xalqimizning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlarini ta‘minlash orqali inson qadriini yuksaltirishda muhim omil bo‘layotir.

O‘tgan yili 19-noyabrda Oliy Majlis Senatining birinchi yig‘ilishida Prezidentimiz dunyodagi murakkab vaziyatga yig‘ilganlar e‘tiborini qaratib, **“Mana shunday g‘oyat tahlilali vaziyatda biz faqat kuchli iroda, birlik va hamjihatlik, qattiq**

mehnat bilangina yurtimizda tinchlik va taraqqiyotni ta‘minlashga erisha olamiz. Hurmatli senatorlarimiz, mahalliy kengashlarga saylangan deputatlarimiz ana shu o‘tkir haqiqatni, o‘z zimmalaridagi ulkan mas‘uliyatni chuqur anglab ish olib boradilar, deb ishonaman”, degan edi. Yangi O‘zbekistonni barpo etishga qaratilgan ulug‘vor vazifalarni amalga oshirishda xalq vakillarining rolini yanada oshirish borasida muhim vazifalar belgilab berilgandi.

Ayni paytda joylarda faoliyat yuritayotgan mahalliy kengashlar bu borada qanday ishlarni bajarmoqda? Qonunlarda hududiy va davlat manfaatlari uyg‘un bo‘lishiga erishish, hududlarni rivojlantirishga oid dasturlar ijrosini ta‘minlashda qanday natijalarga erishilmoqda? Mahalliy kengashlar raislaridan ba‘zilarining shu xususdagi fikrlari bilan qiziqdik.

Viloyatda xotin-qizlarni kasb-hunarga o‘qitish, bandligini ta‘minlash va tadbirkorlikka jalb qilish bo‘yicha ishlar mutlaqo yangicha yondashuv va tizim asosida yo‘lga qo‘yilmog‘da. Oilaviy tadbirkorlik uchun kreditlarning katta qismi ular taklif etgan loyihalarga yo‘naltirilyapti. Viloyat kengashidagi deputatlik guruhlarini ishsiz xotin-qizlarning bandligini ta‘minlash maqsadida xonadonbay o‘rganish o‘tkazib, opa-singillarimizning tadbirkorlikka qiziqishi, daromad topishga qaratilgan muayyan faoliyat bilan shug‘ullanish istagini o‘rganmog‘da. Shu asosda ularni ishga joylashtirish, jamoat ishlari jalb qilish orqali bandligi ta‘minlayapti. Xususan, joriy yil birinchi choragida 12 ming 448 xotin-qiz ish bilan ta‘minlandi. Ishsiz 3638 opa-singlimiz kasb-

yo‘nalishdagi 60 ga yaqin masala ko‘rildi. Hududiy va xalqaro hamkorlikdagi dasturlar ijrosi yuzasidan ta‘sirchan deputatlik nazoratini kuchaytirish, kengash faoliyatiga yoshlarni keng jalb qilish, ularning kengash qarorlarini qabul qilishdagi ishtirokini kengaytirish bo‘yicha qator ishlar bajarildi. Qonun ustuvorligini ta‘minlash, deputatlar va saylovchilar o‘rtasida samarali muloqot o‘rnatish maqsadida viloyat kengashi deputatlari tomonidan joriy yil 3 oyi davomida 71 marotaba uchrashuv o‘tkazilib, ularda aniqlangan 105 ta masalaning 88 tasi joyida hal etildi, qolgan 17 tasi nazoratga olingan.

Misol uchun, Chiroqchi tumanidan o‘tuvchi avtomobil yo‘lini rekonstruksiya qilish uchun loyiha-smeta hujjatlari ishlab chiqilib, mahalliy byudjetdan tegishli mablag‘ ajratildi. Bugun qurilish-ta‘mirlash ishlari boshlab yuborilgan.

Kriminogen vaziyati og‘ir mahallalarda xavfsiz muhit yaratish hamda aholi osoyishtaligini ta‘minlash maqsadida 35 ta mahallaning kirib-chiqish joyiga kuzatuv kameralari o‘rnatilyapti.

Saylovchilarning viloyat kengashiga murojaati asosida Qarshi tumanidagi Tumorchiq qishlog‘ida maktabgacha ta‘lim tashkiloti qurilishi boshlandi.

Hozir Qarshi shahridagi 31-maktabda 1667 o‘quvchi ta‘lim olmoqda. Bilim maskani serqatnov yo‘l bo‘yida joylashganini hisobga olgan holda o‘quvchilar xavfsizligini ta‘minlash uchun piyodalar qatnovini tartibga soluvchi svetofor va yo‘l belgilarini o‘rnatildi.

Ko‘p qavatli uylar to‘laqonli isitilmayotgani, natijada qishda elektr energiyasi uchun katta miqdorda pul to‘lanayotgani xususida tez-tez murojaatlar bo‘ladi. Ushbu muammoga yechim topish maqsadida ularning issiqlik tizimini ta‘mirlash uchun mahalliy byudjetdan mablag‘ ajratilib, ta‘mirlash ishlari jadval bajarilyapti.

Shu yil may-iyun oylarida mahalla raisligiga saylov bo‘lib o‘tadi. Ayni paytda yuksak uyushqoqlikda boshlangan ushbu muhim siyosiy tadbirni milliy qonunchiligimiz va xalqaro andozalar asosida tashkil etishda mahalliy kengashlar ham faol ishlayapti. Bu galgi saylovlar yangicha demokratik tamoyillar asosida, ochiqlik va oshkoralik, fuqarolarning xohish va irodasini erkin ifoda etish prinsiplariga xos tarzda o‘tkazilmog‘da.

Bu borada qonunchiligimizga kiritilgan o‘zgartirishlarga muvofiq, mahalla raisi saylovini o‘tkazish muddatini belgilash vakolati Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi, xalq deputatlari viloyat va Toshkent shahri kengashlariga o‘tkazilgan. Ushbu yangi tartib mahallalarning mahalliy vakillik organlari bilan samarali hamkorlikni yo‘lga qo‘yishiga yordam bermoqda. Bundan ko‘zlangan asosiy maqsad mahalla raisi sayloviga tayyorgarlik tadbirlari, o‘tkazish muddati va tartibini belgilovchi vakolatlarni nomarkazlashtirishdir. Ayni kunlarda viloyatimizda bu tadbir ochiqlik, oshkoralik tamoyillari asosida tashkil etilyapti.

66

Yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizga muvofiq, mahalliy davlat hokimiyati vakillik organlari va ijro etuvchi hokimiyat organlari vakolatlari, mahalliy kengash raisi va hokim lavozimlari bir-biridan ajratilgani hokimiyatlar bo‘linishiga oid konstitutsiyaviy tamoyilning mahalliy darajada ijrosini ta‘minlashda muhim qadam bo‘ldi.

AHOLI VA MAHALLIY HOKIMIYAT ORGANLARI FAOL MULOQOTNING MUHIM BO‘G‘INI

Jamol ASHUROV,
xalq deputatlari Buxoro viloyati
kengashi raisi:

— Buxoro viloyatida barcha sohada tub islohotlar amalga oshirilmoqda. Xususan, yuqori va barqaror iqtisodiy o‘shishga erishish, aholi bandligini ta‘minlash va daromadini oshirish, ijtimoiy sohani rivojlantirish orqali aholi salomatligi hamda turmush darajasini yanada yaxshilash bo‘yicha keng qamrovli ishlar katta samara beryapti.

Birgina 2025-yilning birinchi choragida bu borada erishilgan natijalarni tahlil qilar ekanmiz, barcha sohada sezilarli o‘shish sur‘ati ta‘minlanganini ko‘ramiz. Masalan, viloyatimizda shu davrda yalpi hududiy mahsulot qiymati 14,6 trillion so‘mni tashkil etib, o‘shish sur‘ati o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 106

Ayni paytda bunday xayrli ishlar izchil davom ettirilayotir. Jumladan, investitsiya dasturi doirasida qurilishi rejalashtirilgan 74 ta obyektidan 72 tasida loyiha-smeta hujjatlari ishlab chiqilgan va ekspertizaga topshirilgan. Uy-joy qurish dasturi doirasida 725 xonadonli 17 ta ko‘p qavatli turar joy qurilib, foydalanishga topshirildi.

Aholini markazlashgan ichimlik suv bilan ta‘minlash darajasi bugun 74,3 foizni tashkil etmoqda. Yo‘l infratuzilmasini yaxshilash, aholi va iqtisodiyot tarmoqlariga uzluksiz elektr energiyasi yetkazib berish, aholining salomatligini asrash va ijtimoiy himoyasini kuchaytirishga yo‘naltirilgan ishlar qamrovi yildan yilga kengaymog‘da.

Bu boradagi xayrli ishlar bardavom bo‘lishida mahalliy kengash deputatlari faoliyati ham muhim. Zero, yurtimizdagi demokratik islohotlar jarayonida mahalliy kengashlar aholi va mahalliy hokimiyat organlari o‘rtasida faol muloqot uchun sharoit yaratishda tashabbuskor bo‘g‘inga aylanmog‘da.

Yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizga muvofiq, mahalliy davlat hokimiyati vakillik organlari va ijro etuvchi hokimiyat organlari vakolatlari, mahalliy kengash raisi va hokim lavozimlari bir-biridan ajratilgani hokimiyatlar bo‘linishiga oid konstitutsiyaviy tamoyilning mahalliy darajada ijrosini ta‘minlashda muhim qadam bo‘ldi.

Hududlarda davlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarini tashkil etish, atmosfera holatiga ta‘sir ko‘rsatuvchi korxonalar, inshootlar, transport magistralari va boshqa obyektlarni qurish joylarini belgilash, ish o‘rinlarini tashkil etishga ehtiyojning dastlabki parametrlarini tasdiqlash, ichimlik suv ta‘minoti va oqova suvni chiqarib yuborish bo‘yicha xizmatlar uchun tariflarni belgilash, investitsiya faoliyatida eshituvlarni amalga oshirish, ilmiy faoliyatga oid hududiy dasturlarni tasdiqlash kabi 33 ta vakolat mahalliy hokimliklardan kengashlarga olib berildi. Bu esa ushbu masalalar bo‘yicha qarorlar xalq fikrini inobatga olgan holda qabul qilinishiga asos bo‘lmog‘da.

Ushbu yo‘nalishda viloyatimizda ham keng qamrovli ishlar bajarilyapti. Jumladan, joriy yilda xalq deputatlari viloyat, tuman va shahar kengashlarining 52 ta sessiyasi o‘tkazilib, ularda hududlarni iqtisodiy-ijtimoiy rivojlantirish bilan bog‘liq 562 ta masala muhokama qilindi. Kengash faoliyatining ochiqligi va shaffofligini ta‘minlash maqsadida o‘tkazilgan barcha sessiya ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlarda to‘g‘ridan to‘g‘ri efriga uzatilib, chiqarilgan 524 ta qaror

ochiq platforma (“E-qaror”) tizimi orqali rasmiylashtirildi.

Davlat organlari va idoralar rahbarlarining hisobdorligini ta‘minlash maqsadida sessiyalarda 269 marotaba ijro organlari rahbarlarining hisoboti va axboroti muhokama qilingan. Mahalliy kengash deputatlari tomonidan hududda joylashgan davlat hokimiyati va boshqaruv organlarining mansabdor shaxslariga ularning vakolatiga kiradigan masalalar yuzasidan asoslatirilgan tushuntirish berish talabi bilan 353 ta deputatlik so‘rovi yuborilgan. Davlat budjeti mablag‘idan maqsadli va samarali foydalanishni ta‘minlash, bu borada jamoatchilik ishtiroki va nazoratni kengaytirish maqsadida joriy yilda viloyatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish uchun ajratilgan 142,2 milliard so‘m xalq deputatlari viloyat kengashi qarorlari asosida yo‘naltirilib, ushbu mablag‘ hisobidan amalga oshiriladigan loyihalar ijrosi deputatlar tomonidan o‘z saylov okruglari bo‘yicha muntazam nazorat qilib borilmoqda.

Shuningdek, mahalliy kengashlar deputatlari tomonidan joylarda o‘tkazilgan o‘rganish va saylovchilar bilan uchrashuvlarda aniqlangan muammo va takliflar asosida viloyatdagi ijtimoiy soha obyektlarini rivojlantirish uchun tegishli mablag‘ yo‘naltirildi. Mazkur mablag‘ning maqsadli sarflanishi ham deputatlar tomonidan alohida nazorat qilib borilmoqda. Shu bilan birga, davlat va hududiy dasturlar bandlarining o‘z vaqtida, sifatli bajarilishi mahalliy kengashlar tomonidan doimiy o‘rganib borilmoqda.

Albatta, erishilgan har bir yutuq o‘zimizniki. Ammo hali qilinishi kerak bo‘lgan ishlar ham talaygina. Zero, hayot davom etar ekan, hududlarni rivojlantirish, aholining talab va ehtiyojini to‘la qondirish bo‘yicha yangi-yangi vazifalar ham paydo bo‘laveradi. Bu holatni o‘z vaqtida ilg‘ash uchun mahalliy kengashlar deputatlari doimo xalq ichida bo‘lishi lozim.

Qolaversa, mahalliy kengashlar vazirlik va idoralarning quyi bo‘g‘inlari, ayniqsa, tuman va shahar bo‘linmalari bilan joylarda yangicha yondashuv asosida ishlashi davr talabidir.

Faoliyatimizda ana shu jihatlar alohida e‘tibor qaratilmoqdamiz. Maqsadimiz — belgilangan ijtimoiy-iqtisodiy loyihalarni to‘la ro‘yobga chiqarish orqali viloyatimizni har jihatdan rivojlantirish va aholini rozi qilish. Buning uchun salohiyat, kuch va imkoniyat yetarli. Barchamiz o‘z ishimizni tanqidiy baholab, uni butunlay yangicha tashkil etish, vatan va xalq manfaatini yo‘lida yakdil va hamnafas bo‘lishga intilsak, ishonchim komilki, ko‘zlangan rejalarga, albatta, erishamiz.

Ismigul XUSHMURODOVA,
xalq deputatlari Qashqadaryo viloyati
kengashi raisi:

— Yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizda yangi O‘zbekistonni barpo etishning siyosiy-huquqiy asoslarini yaratish bilan birga davlat va jamiyatni yanada rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari belgilab berildi. Xususan, hokimlarning xalq deputatlari viloyat kengashiga raislik qilish amaliyoti bekor qilindi.

Prezidentimiz Oliy Majlis Senatining o‘tgan yil noyabrda birinchi yig‘ilishida ushbu islohotlarning mazmun-mohiyati, ahamiyatini izohlar ekan, “Biz ushbu siyosiy islohot orqali xalqimizning 30 yillik orzusini ro‘yobga chiqardik, desak, ayni haqiqatni aytgan bo‘lamiz”, deb ta‘kidladi.

Darhaqiqat, xalq hokimiyatchiligini to‘laqonli ro‘yobga chiqarish, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, aholini ijtimoiy himoya qilishga oid dolzarb masalalarni hal qilishda mahalliy kengashlar faoliyati muhim o‘rin tutadi. Shu bois, so‘nggi yillarda mahalliy kengashlarning vakolati oshirildi. Ularning oldida hisobdor bo‘lgan mahalliy ijro etuvchi organlar tarkibi kengaytirildi. O‘z navbatida, mahalliy kengashlar ham bu imkoniyatdan oqilona foydalanib, jamiyatimizdagi islohotlar samaradorligiga hissa qo‘shmog‘da.

Viloyat kengashiga deputatlar orasidan saylangan deputatning rahbarlik qilishi kengashlarning jamiyat hayotidagi o‘rmini oshirish, deputatlarning mahalliy ijro organlari bilan samarali muloqotini yo‘lga qo‘yish, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish hamda aholi manfaatlarini himoya qilish borasidagi mas‘uliyatini oshirishga xizmat qilmoqda. Bugun xalq deputatlari Qashqadaryo viloyati kengashida 60 deputat shu yo‘nalishda faol ishlamoqda.

Xususan, “Kuchli kengash, hisobdor va tashabbuskor hokim” tamoyili asosida deputatlar faoliyatini samarali tashkil etish, saylovchilar bilan ishlash, aholi muammolarini o‘rganish va hal etishda “mahalla yetiligi” va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari bilan izchil hamkorlikni yo‘lga qo‘yish masalalariga ham alohida e‘tibor qaratyapmiz. Xalq deputatlari viloyat kengashining joriy yil birinchi choragida bo‘lib o‘tgan sessiyalarida shu

hunarga o‘qitildi, 3959 nafari tadbirkorlikka yo‘naltirildi.

Tijorat banklari, kambag‘allikni qisqartirish va bandlik boshqarmalari bilan birgalikda tadbirkorlik qilish, daromad topishga qaratilgan muayyan ish bilan shug‘ullanish va faoliyatini kengaytirish istagidagi xotin-qizlarni ko‘llab-quvvatlash bo‘yicha amaliy ishlar boshlab yuborildi. Har bir mahalla va qishloqda oilaviy tadbirkorligini yo‘lga qo‘ymoqchi bo‘lgan, kasanachilik va tomorqa xo‘jaligi bilan shug‘ullanish istagidagi xotin-qizlarga moliyaviy ko‘mak va subsidiya ajratishga alohida e‘tibor qaratilmog‘da.

Viloyatimizda yoshlarning huquq va manfaatlarini ta‘minlash, qobiliyat hamda imkoniyatlarini ro‘yobga chiqarish, jamiyatning teng huquqli, har bir buniyodkor a‘zo-siga aylantirish borasida ham keng ko‘lamli ishlar bajarilmog‘da. Ularni tadbirkorlikka jalb qilish, kasb-hunarga o‘rgatish orqali bandligi ta‘minlayapti. Joriy yilda ishsiz, mehnat bozoriga kirib kelgan 70 ming 544 yoshning bandligini ta‘minlash orqali farovonligini oshirish diqqat-e‘tiborimizda. Shu yo‘nalishdagi chora-tadbirlar natijasida o‘tgan uch oyda 30 ming 493 yigit-qiz ish bilan ta‘minlandi.

Jumladan, 1527 nafari kasb-hunarga, 494 nafari esa tadbirkorlikka o‘qitildi. Bir guruh yoshga bandlikka ko‘maklashish, kambag‘allikni qisqartirish va “Yoshlar daftari” jamg‘armalari hisobidan subsidiya ajratilib, tadbirkorligini yo‘lga qo‘yishga ko‘maklashildi.

foizga yetgan. Viloyatda 71,9 million dollarlik mahsulot eksport qilindi, 266,1 million dollarlik xorijiy investitsiya o‘zlashtirildi.

Investitsiya loyihalari amalga oshirilishi evaziga 1200 ga yaqin yangi ish o‘rni ochildi. Mahalliy lashtirish loyihalari doirasida import o‘rmini bosuvchi 10 turdan ortiq yangi mahsulotni ishlab chiqarish o‘zlashtirildi. Albatta, bu chora-tadbirlar aholi turmushini yaxshilash, ishsizlik, kambag‘allik kabi muammolarga qarshi kurashish, oilalar daromadini oshirishda samara bermoqda.

Masalan, joriy yilning uch oyida 53,5 mingdan ziyod fuqaro bandligi ta‘minlangani, kambag‘allik darajasi 2024-yildagi 7,3 foizdan 6,9 foizgacha tushirilgani fikrimiz isbotidir.

Ayni paytda mamlakatimizda “O‘zbekiston — 2030” strategiyasini “Atrof-muhitni asrash va “yashil iqtisodiyot” yili”da amalga oshirishga oid davlat dasturi doirasida jamiyatimizning barcha sohasida muhim islohotlar izchil davom etyapti. Bu jarayonda har bir inson o‘z salohiyatini ro‘yobga chiqarishi uchun munosib sharoit yaratish, barqaror iqtisodiy o‘shish orqali aholi farovonligini ta‘minlashga alohida e‘tibor qaratilmog‘da.

Xususan, bu yil 5 million 200 ming kishining bandligini ta‘minlash, 1,5 million odamni kambag‘allikdan chiqarish, 42 milliard dollar xorijiy investitsiya jalb etib, eksportni 30 milliard dollardan oshirish hisob-kitob qilingan.

Shuningdek, inson huquqi va manfaatlari himoyasini kuchaytirish, aholiga ko‘rsatilayotgan tibbiy xizmatlar

sifatini oshirish, ta‘lim, ijtimoiy himoya va boshqa tizimlarni takomillashtirish, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy va ekologik jihatdan rivojlantirish maqsadida muhim ko‘rsatkichlar belgilanib, ularni bajarish bo‘yicha izchil ishlanyapti.

Tabiiyki, bu borada ko‘zlangan natijalarga erishishda mahalliy kengashlar faoliyati muhim. Ularning tizimli ishlari, kengash nazorati va so‘rovi instituti faoliyati tobora takomillashib borayotgani jamiyatimizdagi ochiqlik va shaffoflik muhitini yanada yaxshilash, ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarni jadallashtirishda samara berishi shubhasiz.

“Yangi O‘zbekiston” muxbiri Bahor XIDIROVA yozib oldi.

Salim ESHONQULOV
“O‘zbekiston milliy elektr
tarmoqlari” aksiyadorlik jamiyat
boshqarma boshlig‘i o‘rinbosar

MA‘RIFIY JAMIYATNING VIJDONI ERKIN, ETIQODI MUSTAHKAM BO‘LADI

Nuqtayi nazar

Nuqtayi nazar

Insoniy qadriyatlar va ma‘naviy hayot ulug‘lanadigan, vijdon erkinligi, diniy bag‘rikenglik barqaror bo‘lgan jamiyat jadal rivojlanadi. Ya‘ni ma‘naviy barkamol jamiyatda diniy bag‘rikenglik ustuvor bo‘ladi. Bu o‘z-o‘zidan ahillik, birdamlikka xizmat qiladi. Shu ma‘noda, yurtimizda xalqni rozi qilishga qaratilgan siyosat zamirida vijdon erkinligini ta‘minlashga alohida e‘tibor berilayotgani bejiz emas. Chunki inson huquqini kafolatlash orqali rivojlanish, Uchinchi Renessansni barpo etishday yuksak marraga erishish oson kechadi.

Xusniddin AHMEDOV,
siyosiy fanlar doktori,
professor

Keyingi yillarda yurtimizda ma‘naviyat va ma‘rifatga e‘tibor kuchayib, davlat siyosatining muhim yo‘nalishiga aylangani kishini quvontiradi. Xususan, Prezidentimizning shu yil 21-apreldagi “Fuqarolarning vijdon erkinligi huquqi kafolatlarini yanada mustahkamlash hamda diniy-ma‘rifiy sohada islohotlarni yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni sohada islohotlar yangi bosqichga chiqqanidan dalolat beradi. Mazkur tarixiy hujjat haqida so‘z borar ekan, sohadagi qator ustuvor jihatlarni e‘tirof etish kerak.

Birinchidan, yurtimizda xilma-xil diniy e‘tiqodga ega insonlarning bir zaminda yagona xalq bo‘lib, ezgu g‘oya atrofida hamjihatlikda yashashi bag‘rikenglikning yorqin namunasidir. Prezidentimiz ta‘kidlaganidek, “Bizning qadimiy va saxovatli zaminimizda ko‘p asrlar davomida turli millat va elat, madaniyat va din vakillari tinch-totuv yashab kelgan. Mehmondo‘stlik, ezgulik, qalb saxovati va tom ma‘nodagi bag‘rikenglik bizning xalqimizga doimo xos bo‘lgan va uning mentaliteti asosini tashkil etadi”.

Chuqur o‘ylanang milliy va diniy siyosat tufayli yangi O‘zbekiston bugun dunyo mamlakatlari uchun bag‘rikenglikni o‘zida mujassam etgan mamlakat sifatida namuna bo‘lyapti.

Bugun yurtimizda 130 dan ortiq millat va elat hamda 16 ta konfessiya vakillari tinch-totuv yashamoqda. Islohotlar samarasida diniy soha vakillarining ijtimoiy hayotdagi roli ortib boryapti. Xususan, bugungi kunda O‘zbekistonda faoliyat yuritayotgan diniy tashkilotlar soni 2356 taga yetib, shundan 2159 tasi islomiy, 197 tasi boshqa konfessiyalarga tegishlidir. So‘nggi sakkiz yilda O‘zbekistonda jami 130 ta — 3 ta oliy va 1 ta o‘rta maxsus islom bilim yurti, 102 ta masjid hamda turli konfessiyaga taalluqli 24 ta noislomiy

diniy tashkilot davlat ro‘yxatidan o‘tkazildi. 2017-yilga qadar mamlakatimizda 1 ta oliy (Imom Buxoriy nomidagi Toshkent islom instituti) hamda 11 ta o‘rta maxsus diniy ta‘lim muassasasi (9 ta islomiy, 2 ta xristian) faoliyat yuritgan. Bugun esa 16 ta diniy ta‘lim muassasasi bor, ularning 4 tasi oliy o‘quv yurtidir.

Ikkinchidan, keyingi yillardagi islohotlar tufayli jamiyatimizda fuqarolarning vijdon erkinligi va diniy bag‘rikenglik, millatlararo

Bundan tashqari, BMT tomonidan O‘zbekiston tashabbusi bilan ishlab chiqilgan “Ma‘rifat va diniy bag‘rikenglik” rezolyutsiyasi qabul qilindi, 2019-yildan beri 16-noyabr — Xalqaro bag‘rikenglik kuni yurtimizda haftalik tarzida keng nishonlanmoqda. Qolaversa, 2023-yildan boshlab aholi o‘rtasida dinlararo va konfessiyalararo hamjihatlik, totuvlik va bag‘rikenglikni mustahkamlash, diniy-ma‘rifiy soha rivojiga ulkan hissa qo‘shgan insonlar “Diniy bag‘rikenglik” ko‘krak nishoni bilan taqdirlanib kelinmoqda. Shularning o‘ziyoq mazkur sohadagi islohotlar mazmunini ochib bera oladi.

Uchinchidan, shiddat bilan o‘zgarib borayotgan bugungi murakkab sharoitda dunyoda sodir bo‘layotgan voqea-hodisalar mamlakatimizda “Inson manfaatlari hamma narsadan ustun”, degan xalqchil tamoyilga asoslangan islohotlar to‘g‘ri ekanidan dalolat bermoqda.

Prezidentimiz ilgari surgan ezgu tashabbuslardan biri — inson qadri tamoyili har

bir inson e‘tibor va e‘zozga munosib ekani, vijdon erkinligi masalasi esa e‘tiqod qilish yoki qilmaslik borasidagi tanlov va hurfiylikni ifoda etadigan oliy darajadagi qadriyat ekanini anglatadi.

O‘tgan yillar davomida “Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to‘g‘risida”gi qonun takomillashtirildi. Ammo sohaga Prezident darajasidagi e‘tibor yangi O‘zbekiston sharoitida amalga oshdi. 2018-yil 16-aprelda tariximizda ilk bor Prezidentning “Diniy-ma‘rifiy soha faoliyatini tubdan takomillashtirish chora tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni qabul qilindi. Ulkan ijobiy o‘zgarishlarga asos solgan hujjatda “Jaholatga qarshi ma‘rifat” g‘oyasi sohaning ustuvor vazifasi etib belgilandi. Ilm-ma‘rifat bilan barcha masalalarni hal etish ma‘nosini o‘zida ifoda etgan mazkur ezgu tamoyil mamlakatimizning barcha hududida tizimli faoliyat sifatida yo‘lga qo‘yildi.

To‘rtinchidan, keyingi yillarda yurtimizda vijdon erkinligi va diniy sohada davlat siyosati takomillashdi. Bu fuqarolarning e‘tiqod erkinligini kafolatlash va buyuk ajdodlarimizga har jihatdan munosib etib tarbiyalashga xizmat qilmoqda.

surilgan konseptual yondashuvlar nafaqat mamlakat ichida, balki xalqaro maydonda ham e‘tirof etilyapti.

Mamlakatimizda fuqarolarning dini, e‘tiqodi, milliy mansubligi, ijtimoiy kelib chiqishidan qat‘i nazar, huquq va qonuniy manfaatlari to‘liq ro‘yobga chiqarilmoqda. Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot yo‘li insonlarning dinga munosabatidan kelib chiqib ustunlik bermaslik, kamsitishga yo‘l qo‘ymasdan vijdon erkinligini kafolatlash, deya belgilab olindi.

Xususan, davlatimiz rahbarining shu yil 21-apreldagi “Fuqarolarning vijdon erkinligi huquqi kafolatlarini yanada mustahkamlash hamda diniy-ma‘rifiy sohada islohotlarni yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni, bir tomondan, ushbu yo‘nalishdagi islohotlar uchun muhim hujjat, ikkinchidan, sohaga Prezident darajasida berilayotgan doimiy e‘tiborning muhim namunasi bo‘ldi. Zero, u orqali davlat va din munosabatlari ochiqchiligi, shaffofligi, diniy tashkilotlarning huquqiy maqomini mustahkamlash, shuningdek, diniy-ma‘rifiy faoliyatni ilmiylik, milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida tashkil etish kabi ustuvor vazifalar belgilab berildi.

Beshinchidan, ushbu farmon bilan fuqarolarning vijdon erkinligini ta‘minlash va diniy-ma‘rifiy soha faoliyatini takomillashtirish va uni sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqishning qator ustuvor yo‘nalishlari belgilandi. Xususan, jamiyatda diniy bag‘rikenglik va konfessiyalararo totuvlikni yanada mustahkamlashga oid ilg‘or mexanizmlarni joriy etish ko‘rsatib berildi. Qolaversa, ilm-fan va jahon sivilizatsiyasi rivojiga ulkan hissa qo‘shgan buyuk ajdodlarning insonparvarlik, ezgulik, tinchlik, bag‘rikenglik kabi umuminsoniy g‘oyaga asoslangan diniy-falsafiy merosini chuqur o‘rganib keng targ‘ib etishga alohida e‘tibor qaratildi. Fikrimizni “Moturiylik — bag‘rikenglik, mo‘tadillik va ma‘rifat ta‘limoti” mavzusida xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya o‘tkazilgani ham tasdiqlaydi.

Bundan tashqari, sohada kadrlarni tayyorlashga ham jiddiy e‘tibor berilmoqda. Maqsad aholi orasida birdamlik, o‘zaro hurmat

va mehr-oqibat ruhini kuchaytirishdir. Bu borada ijtimoiy-ma‘naviy muhit barqarorligini ta‘minlashga qaratilgan dolzarb ilmiy tadqiqotlar qo‘llab-quvvatlanmoqda. Natijada sohada xalqaro hamkorlik munosabatlari yanada rivojlanib boryapti. Buning barchasi yurtimizda turli millatlar, konfessiyalar va din vakillari o‘rtasida do‘stlik va totuvlik muhitini yaratishga qaratilgan ishlar yanada samarador bo‘lishiga qaratilgan.

Oltinchidan, mazkur farmon O‘zbekistonning inson huquqlari, xususan, vijdon erkinligi bo‘yicha o‘z zimmasiga olgan majburiyatlarini amalda bajarayotganini yaqqol namoyon etdi. Unda yurtimizda vijdon erkinligini kafolatlash, diniy bag‘rikenglik, fuqarolararo totuvlik hamda ijtimoiy-ma‘naviy muhit barqarorligini ta‘minlash maqsadida “Bag‘rikeng jamiyat —barqaror davlat” tamoyili asosida Din ishlari bo‘yicha qo‘mita bilan O‘zbekiston mahallalari uyushmasi, Ichki ishlar vazirligi, Yoshlar ishlari agentligi hamda Oila va xotin-qizlar qo‘mitasining yangi hamkorlik tizimini yo‘lga qo‘yish zarurligi ta‘kidlandi. Maqsad aholi, xususan, yoshlar orasida ulug‘ ajdodlarimizga xos bag‘rikenglik va do‘stona munosabatlarni mustahkamlash, shu orqali O‘zbekiston aholisining dini, e‘tiqodi, milliy mansubligi, ijtimoiy kelib chiqishidan qat‘i nazar, huquq va qonuniy manfaatlarini muttasil va ishonchli ta‘minlashdir. Bunga erishish uchun jamiyatda vijdon erkinligini davrimizga xos tarzda kafolatlashi shart. Mazkur hujjat shunga xizmat qiladi.

Yettinchidan, har bir sohada bo‘lgani kabi diniy-ma‘rifiy sohada ham yetuk kadrlarga ehtiyoj bor. Hozir diniy va dunyoviy bilimlarni chuqur egallagan, jahonda bo‘layotgan voqea-hodisalarni baholay oladigan shaxslar juda zarur. Chunki ular umumbashariy muammolarning salbiy ta‘siriga qarshi kurashishni yaxshi biladi. Oldimizga ana shunday yoshlar safini kengaytirish vazifasi turibdi. Shu maqsadda O‘zbekiston xalqaro islom akademiyasi huzurida 2019-yildan beri faoliyat ko‘rsatayotgan Malaka oshirish markazi Diniy-ma‘rifiy sohada malaka oshirish va qayta tayyorlash institutiga aylantirildi. Bu ma‘rifiy hayotimizda juda katta quvunchli

“Global dunyo har soniyada o‘zgarib, tuslanib bormoqda. Yot g‘oyalar targ‘iboti ham zamonga moslashib, o‘zgarmoqda. Ularga qarshi turib, jamiyatni birdamlikka chaqiradiganlar zamondan bir qadam oldinda yurishi kerak bo‘ladi. Shuning o‘ziyoq institutning oldida qator muhim vazifalar borligidan dalolatdir.

voqea bo‘ldi. Xalqimiz, ayniqsa, soha vakillari mazkur yangilikni ko‘tarinki kayfiyatda qarshi oldi.

Institut islomshunoslik, dinshunoslik, davlat va din munosabatlari asoslari, shuningdek, radikalashuvning oldini olish yo‘nalishlarida diniy soha mutaxassislarining malakasini oshiradi va qayta tayyorlashga mas‘ul muassasa hisoblanadi.

Global dunyo har soniyada o‘zgarib, tuslanib bormoqda. Yot g‘oyalar targ‘iboti ham zamonga moslashib, o‘zgarmoqda. Ularga qarshi turib, jamiyatni birdamlikka chaqiradiganlar zamondan bir qadam oldinda yurishi kerak bo‘ladi. Shuning o‘ziyoq institutning oldida qator muhim vazifalar borligidan dalolatdir.

Ochiq‘ini aytilish kerak, hozirga qadar Malaka oshirish markazi sifatida faoliyat yuritgan mazkur muassasa auditoriyalar yetishmasligi, tinglovchilar uchun turar joy masalasida qator mushkulliklarni boshdan kechirib kelgan. Mazkur farmon esa bu muammolarga birgina band bilan yechim beradi. Tashkil etilgan yangi institutga barcha ehtiyojlari uchun yetarli bo‘lgan alohida bino ajratilgani fikrimizning yaqqol isbotidir.

Davlatimiz rahbarining “Barchamiz uchun Vatan bitta. Bizni yagona, ulug‘ bir maqsad birlashtiradi. U ham bo‘lsa, yurtimiz tinchligi, Vatanimiz taraqqiyoti, xalqimiz farovonligidir”, degan so‘zlari terna fikrni har bir ziyolini doim hushyor va sergak turishga, zamon bilan hamnafas bo‘lib, yurt uchun xizmat qilishga undaydi.

Shunday ekan, biz, pedagog kadrlar jamoasi jamiyat tinchligi, vatan ravnaqi yo‘lida hamisha izlanishda bo‘lishimiz lozim. O‘zbek xalqi uchun xayrli bo‘lgan ushbu farmon vatan tinchligi va osoyishtaligi yo‘lida ayni vaqtda, o‘ta teran mulohazalar bilan e‘lon qilingan muhim hujjat sifatida tarix zarvarqalaridan joy oladi. Bu, o‘z navbatida, mazkur hujjatga belgilab berilgan vazifalarni ado etish uchun zimimizga ulkan mas‘uliyat yuklanganidan dalolat beradi.

Mehnatim ortidan qadr topyapman. Ayni kunda qo‘shimcha ishlab chiqarish uskunalari xarid qilish orqali faoliyatimizni yanada kengaytirishni ko‘zlab turibman.

Do‘rmon qishlog‘ining chekka bir hududida ochilgan “Do‘rmon svet brend” pishiriqlar tayyorlash markazida ishlab chiqarilayotgan turfa shirinliklar elga manzur. Shu kunga qadar qishloqda pishiriqlar tayyorlash yo‘nalishida tadbirkorlik subyekti bo‘lmagan. Mahsulot xarid qilish zarurati tug‘ilsa, tuman markaziga borishga majbur bo‘lingan. O‘dinaxon Mamadaliyeva asos solgan loyiha bu boradagi ovoragarchiliklarga barham berdi.

Joriy yilning shu kuniga qadar ishsizligi sabab “Ayollar daftari”ga kiritilgan 34 xotin-qizning bandligi ta‘minlandi, — deydi “Do‘rmon” mahalla fuqarolar yig‘ini xotin-qizlar faoli Muhabbatxon Ahrorova. — Birgina “Mehron” ayollar va bolalar markazi bilan ishlab chiqilgan 4 ta tadbirkorlik loyihasi xalqaro grant g‘olibi bo‘lib, 20 dan ortiq yangi ish o‘rni yaratildi. Natijada qishloq ayollari uchun yangi imkoniyat eshiklari ochildi, ularning bandligini ta‘minlash orqali turmush sharoitini yaxshilash, ijtimoiy himoyaga muhtoj ayollarni tadbirkorlikka yo‘naltirish borasidagi tashabbuslar kundan kunga ortib bormoqda.

Do‘rmongan qaytar ekanimiz, hayoti, turmushi yaxshilanyotganidan xursand, ertangi kunidan ko‘ngli to‘q ayollarning mamnun chehrasi, tashabbuslari, ish amallaridan bahra olidik.

Rasuljon KAMOLOV,
“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

Bandlik

Quyosh uyg‘onmay
turib supur-sidirmi
boshlagan, sigir sog‘ib,
farzandlariga nonushta
tayyorlaboq dalaga
oshiqqan, qaytishida
chorva uchun bir etak
o‘t ko‘tarib qaytgan
ayolning azoblanishi
o‘sha kezlari oddiy holat
bo‘lib qolgandi go‘yo.
Haqiqatan, ularning joni
qirqtami, toshdanni?

Sobiq tuzum ayollarimizni shunday hayot tarziga majbur qilgandi. Ular farzand ko‘rish, tarbiyalash, oila xo‘jaligini yuritish bilan cheklangan edi. Uydan ko‘cha hatlamay, boriga ko‘nikib yashashga mahkum qilingandi ular. Bu oddiy qishloq ayolining o‘tmish hayot tarzi bilan bog‘liq ayanchli voqealar.

Bugun vaziyat, ayollarning hayot tarzi o‘zgardi. Yurtdoshlarimiz ongu tafakkuri yuksalmogda, ertangi kunga umidi mustahkamlanib, turmushi farovonlashmogda. Ularga hurmat ko‘rsatish, hayotini yengillashtirish, jamiyatning faol va to‘laqonli a‘zosi sifatida emin-erkin yashashi, tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlashga e‘tibor oshdi.

Chekka qishloqlarda ham yuqori texnologiyalarga asoslangan ishlab chiqarish tarmoqlarini boshqarib, oilasi,

hamqishloqlari koriga yarayotgan tashabbuskor ayollar safi kundan kunga ortib bormogda.

Qo‘shpeta tumanidagi Do‘rmon qishlog‘ida yashovchi mohir tikuvchi Shohista Isoqovaning faoliyati bilan tanishib, bunga yana bir bor amin bo‘ldik. Oddiy, kamtar, kamsuqum qishloq ayoli Oila va xotin-qizlar qo‘mitasi, Jahon bankining Yaponiya ijtimoiy taraqqiyot jamg‘armasi hamkorligidagi “Qishloq ayollarining iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytirish” loyihasida g‘olib bo‘lib, tadbirkorlik loyihasi uchun 132 million 800 ming so‘m grantga ega bo‘ldi. Mahalladagi eski bino ta‘mirlanib, “Dormon future ladies” jamoasiga asos solindi.

Bir paytlar tandiru o‘choq boshidan chiqmaydigan, o‘ziga oro berishga vaqt topolmagan Shohistaning hayot tarzi butkul o‘zgaribdi. Mo‘jazzina ishxonada o‘ndan ortiq tikuv uskunasi o‘rnatilgan. Unga yelkadosh bo‘lib mehnat qilayotgan 5 tikuvchi ham mahalladoshlari, maslakdosh dugonalari. Bu yerda “ustoz-shogird” an‘anasi yo‘lga qo‘yilgan. Tikuvchilikka qiziqqan xotin-qizlar shu yerda malaka va mahoratini oshiryapti.

— Yoshligimdan tikuvchi bo‘lishni orzu qilganman, — deydi Shohista. — Ammo kerakli uskuna, xomashyolar uchun mablag‘, tadbirkorlik qilish uchun bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lmaganim boisi, bu ishini boshlashga imkon topa

olmayotgandim. “Mehron” ayollar va bolalar markazi tomonidan ijtimoiy daftarga kirgan xotin-qizlar uchun tashkil etilgan bepul o‘quv kurslari biz uchun yangi imkoniyat eshiklarini ochdi. O‘zim kabi uyda o‘tirgan ishsiz xotin-qizlar bandligini ta‘minlash borasida taqdim etgan biznes loyiham xalqaro tashkilot tomonidan qo‘llab-quvvatlangani ayni muddao bo‘ldi. Tikuvchilik bilan shug‘ullanib, ko‘pning koriga bakor

kelyapman, daromad topib oilamning kam-ko‘stiga yordamlashyapman. Ilk bor farzandlarimga shirinlik olib ularshanim, ularning quvunch-shodliklari hamon ko‘z o‘ngimda. O‘g‘lim Abdujamal Farg‘ona shahridagi imkoniyati cheklangan bolalar maktabida tahsil oladi. Qizim Zarnigor tuman markazidagi musiqa va san‘at maktabida rassomlikdan ta‘lim olib, ilk yutuqlarni qo‘lga kiritganidan boshim osmonga yetdi. Bular bizga berilgan

imkoniyat, imtiyozlarning samarasi deb bilaman.

Oila bekasi shu tariqa ijtimoiy daftarga kirgan oilalar ro‘yxatidan chiqdi. U endi ish beruvchi, kasb-hunarga o‘rgatuvchi hunarmand sifatida ko‘pga boshqosh. Vaqt topib tomorqa yumushlari bilan mashg‘ul bo‘ladi. Do‘rmon qishlog‘ida uzumchilik rivojlangan, o‘tgan mavsumda bundan 30 million so‘mdan ortiq daromad qildi.

Shohista va uning dugonalari qalb qo‘ri bilan tikilgan turfa liboslarga boqaman. Tabiiy xomashyo, jilvakor ranglar ko‘zni quvnatib, dilni yayratadi. Momomeros ko‘hna kasb sirlarini ulug‘lab, oddiy matodan mo‘jizalar yaratayotgan chevar qishloq ayollari mahoratiga tahsinlar aytamiz beixtiyor.

Keyingi manzil Havoxon Vohidova xonadoni bo‘ldi. Boquvchisi yo‘q oila bekasi yaqinlari ko‘magida yangi uyga ko‘chib chiqibdi. Uydagi shart-sharoit ishlab chiqarishga qulayligini hisobga olib, “Nafosat shaydolari” MCHJga asos solib, 108 million so‘m imtiyozli kreditga paypoq to‘qish va tikuv jihozlari olib, bir vaqtning o‘zida 4 xotin-qizni ishli qilibdi.

— Yurtimizda hunarmandu tadbirkorlar uchun keng imkoniyatlar yaratib berilayotganidan foydalanib, paypoq to‘qish va tikuvchilik sirlarini o‘rgandim, — deydi Havoxon. — Qo‘shni ayollar bilan kasanachilik asosida ham ishlayapmiz.

MATONAT ILA YARATILAYOTGAN
san’at asarlari

Birni ko‘rib fikr qil, mingni ko‘rib shukr qil, degan naql bor. Lekin ko‘p hollarda unga hammamiz ham birdek amal qilavermaymiz. Ko‘zlari ko‘rishdan, oyoqlari yurishu qo‘llari ushlashdan mosuvo bo‘lganlar qismatini ko‘rib, shu fikrga borasan kishi. Sirdaryolik Karomat Ahmadqulova oyoqlari bilan chizayotgan suratlariga boqib, rosti, imkoniyatlarimizning juda kam qismidan foydalanishimizni anglab yetdim.

Oramizdagi odamlar

Bolalikdan rasm chizishga qiziqqan Karomat 6 yoshida buvisi Ro‘zaxon aya sababli mo‘yqalam-u bo‘yoqlar bilan do‘stlashdi. Tabiatga mehri ziyoda ekani qalbidan toshib, qog‘ozda aks eta boshladi. U shunday go‘zal ne‘mat — atrof-olamni mo‘jiza deb biladi.

2022-yili Karomat “Maftunkor ranglar dunyosi” tanlovining tuman, viloyat, respublika bosqichida 1-o‘rinni qo‘lga kiritdi. Yakkla tartibda ta‘lim olganiga qaramay, umumta‘lim fanlarining barini birdek a‘loga o‘zlashtirdi.

2023-yilda Guliston davlat universiteti san‘atshunoslik fakultetiga davlat

granti asosida o‘qishga qabul qilindi. O‘zi tanlagan rang-tasvir (dastgohli) yo‘nalishini mukammal o‘zlashtirishi uchun fakultetda barcha sharoitlar mavjud. Kursdoshlariyu ustozlari hurmat-e‘tiborida bo‘lgan Karomatga talabalik ham qator muvaffaqiyatlarni boshlab keldi. Birinchi bosqichdaligidayoq respublika miqyosidagi yana bir tanlovda oltin medalga ega bo‘ldi. Yoshlar ishlari agentligi, Ijtimoiy himoya milliy agentligi tomonidan o‘tkazilgan auktsionlarda qatnashdi. San‘atshunoslik fakulteti dekani Ahmadjon Bobojonov u haqida shunday deydi:

“Yangi O‘zbekiston” va “Правда Востока” gazetalar i tahririyati” DM

MUASSIS:
O‘zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi

Bosh muharrir:
Salim DONIYOROV

Tahririyatga kelgan qo‘lyozmalar taqriz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.
Gazeta tahririyat kompyuter markazida sahilalandi.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifatl i chop etilishiga “SHARQ” NMAK mas‘ul.
Bosmaxona telefon i: (71) 233-11-07.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2020-yil 13-yanvarda 1047-raqam bilan ro‘yxatga olingan.
Nashr indeksi — 236. Buyurtma — 546.
36390 nusxada bosildi.
Hajmi — 3 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog‘oz bichimi A2.
Bahosi kelishilgan narxda.

“SHARQ” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.

Navbatchi muharrir: Lutfulla Suvonov
Musahhih: Malohat Mingboyeva
Dizayner: Zafar Ro‘ziyev

Manzillimiz:
100060, Toshkent shahri,
Shahrisabz ko‘chasi, 85-uy

O‘za yakuni — 02:50

Qabulxona: (71) 233-56-33

Devonxona va e‘lonlar: (71) 233-70-98

E-mail: info@yuz.uz

Web-sayt: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Bosmaxona manzili: Toshkent shahri, Buyuk Turon ko‘chasi, 41-uy.